

FÓLKAFLYTING OG FÓLKAVØKSTUR

700 milliónir er bÍliga sloppið

FÓLKAVØKSTUR Landsstýrismaðurin í vinnumálum er sinnaður at brúka 700 milliónir upp á at fáa fólkatálið í Føroyum aftur at veksa

Áki Bertholdsen

- Eru 700 milliónir tað, sum krevst av almennum pengum fyri at venda gongdini í fólkatálinum í Føroyum, er tað væl sloppið.

Tað heldur Johan Dahl, landsstýrismaður í vinnumálum

Tað var hann sum setti arbeidsbólkin, ið skuldi geva politíkarunum tilmæli og hugskot um, hvussu vit aftur kunnu fáa fólkvøkstur í landinum.

Støðan er annars tann, at fólkatálið minkar, og serstakliga er stórt undirskot á kvinnum í Føroyum.

Tí eru bæði politikarar og fakfólk samd um, at størsta samfelagsliga avbjóðingin hjá Føroyum yvirhøvur, er at venda gongdini og at fáa fólkatálið aftur at veksa.

Úrslitið var, at í heyst var, varð ein skjóttarbeiðandi nevnd sett at útgreina spurningin og at geva politisku skipanini tilmæli og hugskot um, hvussu gongdin kann vendast.

Eitt vælaverk

Johan Dahl er sannførdur um, at álitid, hann fekk í hondina í morgun, er eitt vælaverk og eitt avbera hent amboð hjá politisku skipanini at byggja víðari á.

Tað sigst, at skuffurnar í Tinganesi eru fullar av væl-

meintum álitum um viðurskipti av øllum handa slagi, sum aldrin siggja dagsins ljós aftur.

Men Johan Dahl leggur stóran dent á, at hetta álitid um fólkaflýting skal ikki sleppa at liggja og fúna í eina skuffu í Tinganesi.

- Hetta er eitt dygdarverk, tí hetta er eitt sera hent amboð hjá politisku skipanini, fult av møguleikum, hugflogi og góðum hugskotum.

Hann vísir á, at hesi næstu sjei árið fer hetta at kosta einar 700 milliónir krónur, men hann heldur, at tað er væl sloppið.

- Er tað hetta, sum skal til fyri at venda gongdini og fáa okkara ungdom at støðast í Føroyum, eru tað øgiliga væl brúktir pengar, sigur Johan Dahl.

- Tað er gott og væl ein Skúladepil í Marknagili, ella ein nýggjur Smyril, skuldi hann verðið smíðaður í dag.

- Spurningurin er eisini, hvat tað kostar okkum at lata vera at brúka hesar pengarnar, tí fáa vit fólkvøkstur, skapar tað eisini vøkstur og trivnað í samfelagnum.

Tískil skulu útreiðslurnar til hetta endamálið, meiri metast sum ein iløga í okkara framtíð og tilverugrundarlag.

- Ístaðin fyri at hugsa um,

hvussu nógv hesi tiltøkini kosta, eiga vit at spyrja, hvussu nógv vit missa hvørt einasta ár í virðisøking í samfelagnum og skattainntøkum við tað, at so nógv fólk flyta av landinum og ikki flyta heimaftur.

Taka lógvatak

Men hvussu ætlar Johan Dahl at tryggja sær, at tað eisini ber til at figgja øll tey nógvu átøkini, nevndin skjýtur upp fyri at venda gongdini?

Hann ásannar, at nógv av tiltøkunum siggjast ikki aftur í játtanarkarmunum, sum nú liggja í Løgtinginum.

Hinvegin ásannar hann eisini, at summi av tilmælinum eru longu á kanningarstøði.

Eitt nú eru tey í Vinnu- málaráðnum longu farin at kanna, hvussu tað ber til at bota um barsilsskipanina og, hvussu tað ber til at geva teimum, sum akkurát eru liðug at lesa, betri umstøður í ALS.

Samstundis eru stöðugar kanningar í verk fyri at bota um okkara atgongd til alheims marknaðin.

Johan Dahl leggur stóran dent á, at uppgávan at seta øll tilmælini í verk, er ikki bara ein uppgáva fyri Sam-gonguna.

- Vit eru øll samd um,

at hetta er okkara størsta avbjóðing og tískil er hetta ein uppgáva fyri alt Løgtingið.

Tí heldur hann, at tað avgerðandi, at bæði samgonga og andstöða nú taka lógvatak saman og fremja hesi tilmælini í verki.

Landsstýrismaðurin sær fyri sær, at politiska skipanin nú fer undir eitt miðvíst arbeiði at útgreina, hvussu tað ber til at figgja tilmælini.

Sjálvur heldur hann ikki, at uppgávan er ræðandi.

- Hesi næstu sjei árið fer tað seg um 100 milliónir um árið í miðal og eg haldi ikki, at hetta er ein ørandi upphædd.

Sjálvur heldur, at skuldi tað hent, at politiskur vilji ikki er til at seta fleiri av hesum tiltøkunum í verk, vildi tað verið stórt spell.

Hann sigur, at skal hetta figgjast, er tað sjálvandi ein spurningur um raðfestingar á figgjarlógini.

- Vilja vit Føroyum væl, eiga vit at finna figging til endamálið.

Men skuldi

» **Hesi næstu sjei árið fer tað seg um 100 milliónir um árið í miðal og eg haldi ikki, at hetta er ein ørandi upphædd**

tað verið, er Johan Dahl eisini sinnaður at viðgera spurningin um at selja onkur almenn partafeløg fyri at figgja hesa

ætlanina,

eitt nú BankNordik, Føroya Tele, Posta, ella Atlantsflog.

- Hetta má rætt og slætt ikki enda í eina skuffu, leggur Johan Dahl dent á.

VÆLAVERK

Hetta er eitt vælaverk, fult av møguleikum, hugflogi og góðum hugskotum, sigur Johan Dahl um nýggju heildarætlanina, sum skal fáa fólkatálið í Føroyum aftur at veksa

» **Tí heldur hann, at tað avgerðandi, at bæði samgonga og andstöða nú taka lógvatak saman**

Vinnan manglar

Hóast bæði Johan Dahl, landsstýrismaður í vinnumálum, og Kaj Leo Holm Johannesen, lögmaður, báðir eru samdir um, at álitid

um Fólkvøkstur, er eitt vælaverk, halda teir kortini eisini báðir, at okkurt er, sum manglar.

Óg tað eru tilmæli um

vinnuligar útbúgvingar og vinnuliga menning á ávís- um økjum.

Báðir vísa teir til Vinnu- háskúlan í hesum sambandi.

Sjóvinnuútbúgvingarnar í Føroyum eru sera høgt í metum og vit eiga at kanna, hvussu tann parturin eisini kann brúkast í royndunum at menna føroyska samfelagið, siga teir báðir.

Teir hugsa um at marknaðarføra Vinnuháskúlan uttanlands og fáa út-lendingar higar at læra til

maskinmeistara og navigatør.

- Tað er ein kjarnuførleiki hjá føroyingum og tað skuldi verið sjálvsagt at vit seldu hana til útlendingar, sigur lögmaður.

Annars saknar Johan Dahl eisini átøk í sambandi við at menna gransking, útbúgving, vørumenning í

fiskivinnuni fyri at virðisøkja okkara fiskatílféingi. Hann heldur, at hetta er eisini eitt øki, tað er sjálvsagt at leggja dent á.

Hann sigur, at hetta eru viðurskipti, sum politiski myndugleikin eigur at taka við, tá ið álitid kemur til politiska viðgerð seinni í ár.